X-ik évfolyam. 9-ik szám. Kőszeg, 1890. márczius 2-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi [illegible] szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csak
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos dron vétetnek fel.

Gazdasági tevékenységünk.

Minket közelebbről érdeklő dolgokat, akár helyből, akár kivülről induljanak azok ki, kell hogy figyelmünkre méltassuk. Arról a mozgalomról, melyet a kormány inditott meg az iparfejlesztés gyakorlati előmozditása czéljából, s az álláspontról, melyet Baross kereskedelmi miniszter a gyáripar emelése érdekében elfoglal, szakértelemmel foglalkozik a „Közlekedés“ czimű havi folyóirat január havi füzetének egy közleménye, melyet közérdekü voltánál fogva a fenti czim alatt egész terjedelmében fölveszünk.

Közgazdasági szempontból az új esztendő elé biztató reménynyel tekinthet a nemzet. Teljesen megérlelődött ugyanis az intéző körökben az a tudat, hogy a mezőgazdaság körén belől keresni a boldogulás útját: már egymagában véve is elteveszett irány. Ez nem egyértelmű azzal, hogy tehát agrikol viszonyaink gondozása nem feltétlenül szükséges. Ellenkezőleg ez irányban is elkerülhetetlen az aktiv politika követése, mert ma már nemcsak a mezőgazdasági irányok kijelölésére és magának a szervezetnek vezetésére van szükség, hanem az árdevalvatió nyomán járó válság, valamint más csapások és különösen bortermelésünk veszélyeztetettsége határozott mezőgazdasági politika követésére intik a nemzetet és vezetőit. De gazdasági életünk irányának legújabb fejlődésmenetében éppen az az örvendetes, hogy mindezek felismerése mellett és után a kormányhatalom végre az iparfejlesztés gyakorlati előmozditására törekszik és e törekvésében legutóbb oly nagy arányu munkát fejt ki, hogy már is kész eredményekkel dicsekedhetik és további sikerek biztató kilátása nyilik felé. Az óhajtás képében az iparfejlesztési actió már rég ideje helyet foglal a kormány programmjában. Mindazonáltal csak kevés tényleges cselekedet követte industriális szervezetünk tökéletesitésének elég régi keletü elhatározását. A magyar ipar intensivebb fejlődésének időszámitása összeesik azzal a nappal, a melyen a jelenlegi kereskedelmi minister: Baross Gábor közlekedési ministerré lett. Akkor a gazdasági tárczák ügykörének új beosztása még tervben sem volt. De Baross már mint a közlekedésügy vezetője előkészitette magának a talajt az ipar és kereskedés feltámaszthatására és sikeres emelésére. Ez a talaj, az a tarifapolitika volt, a melylyel a magyar nyerstermények és iparczikkek forgalom- és versenyképességét künn és benn egyaránt növelte. Most, hogy ez üdvös tarifapolitika az országban oly annyira megtermette gyümölcseit, hogy általános megelégedést kelt, a szomszédos államban pedig felébresztette versenytársaink irigységét: egyben némi tekintetben védve is van termelésünk és iparunk oly tariffáris eszközökkel, melyek a vámvédelem hiányát nem pótolják és nem helyettesitik ugyan, de némileg enyhitik. És hogy a talaj ekként egyengetve van: Baross kereskedelmi minister most már a gyáralapitási tevékenység tényleges emeléséhez nyúl. Actiója folyamán szakadatlan érintkezésben áll a kereskedelmi kamarákkal és más szaktestületekkel. Ez együttes munkálkodás haszna már is mutatkozik, mert sorra a valósulás stádiumába lépnek ama javaslatok és eszmék, melyek az október havi kamarai enquéte alkalmával felmerültek. Utalunk ez irányban a vándorkereskedelem korlátozására, a házalási ügylet szabályozására, az ügynökök megrendszabályozására, a csődtörvény revisiójára és maguknak a kamaráknak szaporitására. Az enquéte alkalmával a kamarák képviselői a saját ügyökben az institutióhoz mért tárgyilagosságot tanusitottak. A mi nem volt könnyü dolog, mert hisz a reformok szükségének hangsulyozása nem túlságosan dicsérő kritikája a kamarák eddigi munkásságának. De a jó szándék feledteti a multak hiányosságait. A kamarai intézmény reformjára nézve a szaktanácskozásban sok helyes eszme merült fel. De bizonyos, hogy a kamarák tevékenysége és hatása szervezetük mostani körén belül is fokozható. Ugy látszik: ebből a felfogásból indul ki a kereskedelmi minister is, a menynyiben nem reformálja gyökeresen a kamarákat, hanem emeli számukat és foglalkoztatja őket. Ez a leghelyesebb reform. Mert korábban az egész intézményt egyszerüen elaltatták.

Az ipari termelés fokozása képezte különben a szaktanácskozás döntő jelentőségü tárgyát. Találkoztak inditvánnyal is, mely szerint állami gyárak létesittessenek. Ez helytelen. Fölösleges e dolog sociális oldalával foglalkozni, mert hiszen az állam ugy sem fog gyárakat felállitani. És nagyon sok oka van erre. Helyesebb és plausebilisebb már az állami közbenjárás oly formájának megteremtése, mely szerint a kormányhatalom a létesülő vállalatokat részvényeik bizonyos számának megvásárlásával támogassa és emelje. Egy tervezett emissio sikerének biztositása: félig elkészült gyártelep.

TÁRCZA.

Helytörténeti életrajzok.

(Folytatás.)

A király halála után az apa és fiu közötti egyenetlenségek szitása miatt télvén az utóbbinak, V. Istvánnak, boszujától, várait a magyar király ellenségének, Ottokár cseh királynak adta át és Iván fiával (1270-ben) Prágába menekült. A cseh király azáltal, hogy menedéket adott a pártos magyaroknak, István királyt háborura ingerelte; de a harcz eldöntetlen maradt. Azért a felek egyességre léptek, melynek értelmében a többi között Kőszeg és Szent-Vid vára magyar kézre volt visszabocsátandó. E föltételt azonban Ottokár nem teljesitette, sőt közönynyel nézte, amint a Német-Ujváriak a nevezett várakból továbbra is üzték rablásaikat. Ekkor a magyar seregek ujra Ausztriába törtek, mely alkalommal Kőszeg is visszavétetett. V. Istvánnak nem sokára bekövetkezett halála után (1272. aug. 1.) Henrik, Ottokár által különben is megsértve, ennek udvarát s a Leuchtenberg grófi családból való nejét odahagyva visszatért Magyarországba, ahol a gyámság alatt álló IV. László király kormányától nemcsak birtokait kapta vissza, hanem az ország zászlósurai közé is lépett. Heves természetével azonban nem sokára nagy kellemetlenséget szerzett az udvarnak, melylyel az őszön Székesfehérvárról Budára költözött át. A Nyulak szigetén történt, hogy Henrik egy alkalommal az ifju macsói herczeget, ki ugylátszik apácza növérénél, Margitnál volt látogatóban, szóváltás közben ugy összevagdalta, hogy teste darabjait a herczeg növére és a király nénje Erzsébet, ki szintén apácza volt, alig szedhették össze. A megölt herczeg Ottokár sógora levén, az eset miatt csakhamar megint kitört a háboru, mely alatt (1273. év nyarán) Henrik, ekkor már tótországi bán, 30,000 magyar és kún lovassal a Morva vizén átkelvén, Ottokár hadait ugyan megverte, de a 60 ezerre felszaporodó ellenség elől később visszavonulni volt kénytelen és az ország nyugoti részeit egész Kőszegig prédának átengedni. Henrik már a következő évben ismét talált okot az elégedetlenségre és többet magával megbuktatni készült László királyt, akinek helyére a Drávántúlra hurczolt Endre herczeget akarta ültetni.

Annyira ment merészsége, hogy az időközben Budára visszasietö királyt anyjával együtt elfogta és őrizet alatt tartotta. Egyik legnagyobb ellensége, Csák Péter hiusitotta meg tervét, aki a királyt kényes helyzetéből kiszabaditotta és vele együtt sikra szállt a lázadókkal. A fövenyi pusztán szeptember 30-án vivott csatában Henrik vesztes lett s a véres tusában maga is elesett. Életének utolsó éveiben nagy vagyonra és hatalomra tett szert, mit legjobban bizonyit azon körülmény, hogy saját veretü pénze volt, melyből 5 db egy márkát ért. Ő és fia Iván épitették a kőszegi alsó-várt, mely körül 1263 táján uj vendégnépet telepitvén, Uj-Kőszegnek vetették meg alapját.

Iván (János), az előbbinek a harczi vitészségben és gonoszságban egyaránt méltó fia már atyja életében a sopronmegyei főispánságot nyerte el, mely minőségében 1273-ban a király által a soproni határszél védelmére küldetvén, Ottokár seregét megverte és megszalasztotta. Ő volt az, ki a csehekkel szerencsésen harczolt Peresztegnél, Lósnál, hol főseregüket legyőzte. Mint lázadó résztvevén a fövenyi ütközetben, a győztes király őt és testvéreit üldözőbe vette és deczember 1-én szalonaki váruk alatt táboroz. Mikor László király Rudolffal megkötötte az Ottokár ellen irányuló szövetséget, a haimburgi összejövetel után (1277. nov.) mindkét fejedelem fölkereste Iván grófot kőszegi várában és megnyerte az ügynek, mely a következő évben a Morvamezőn Ottokár legyőzése- és megölésével nyert megoldást. Iványak Kőszegen fogadott hűsége a két fejedelem ügye iránt némelyek szerint cseh szinlelt volt, mig mások, s igy nevezetesen Lichnovszky, azt állitják, hogy Iván nagy sereggel harczolt a szövetséges fejedelmek oldalán és hogy nagy része volt az ütközet eldöntésében. Vagy az előbbeni áll s azért, vagy az utóbbi, s akkor köpönyegforgatásával vonhatta magára László király és Rudolf ujabb neheztelését, mert ez utóbbinak hegyét keresendő nem sokára váratlanul betoppan Bécsben Rudolf termeiben s az éppen asztalnál ülő fejedelem serlegéhez kapva e szavakra fakad: „No, most már biztonságban vagyok, mert a legjobb ember poharából ittam!“ És Rudolf csakugyan nem bántotta a „ragadozó farkas“-t, de elutasitotta

legét valamely kétes jövőjü gyárvállalatba fektetni, ha a takarékpénztárak betéti kamatlába és az államadóssági kötvények kamatjövedelme nagyobb gyümölcsözést nyujt, mint a mennyit akármily ipari vállalkozás csak igérni is képes. A tőkéknek az előbb jelzett módok valamelyikén való kamatoztatása biztos és kényelmes, tehát kedves is a pénzes embereknek. Kényelmessé tenni a gyáralapitást kevésbbé lehet; de biztossá tenni gyümölcsözését már igen. Magában foglalja ennek módját a magyar iparnak adandó állami kedvezményekről szóló uj törvényjavaslat, mely az uj iparbankra vonatkozóval egyetemben már közelebb a képviselőház elé kerül. E kedvezményeken kivül biztositandó az uj telepek számára a vasutak, a megyék, a közhivatalok és a honvédség szükségletének teljes kielégitése. Ezek fogyasztási kontingensének biztositása már kész piacz egy kiterjedt iparnak is. A kereskedelmi minister mindezek szükségének tudatától teljesen át van hatva. És mert e tudat tanácsadása szerint cselekszik: naponkint újabb eredményt ér el. Letett kautióval biztositotta egy vállalkozó-czég azt a kötelezettséget, hogy Magyarországban uj posztógyárat létesit 1 milliónyi tőkével. Egy nagy magyar gép- és hajóépitési vállalat létesitése küszöbön áll. Tervben áll még sok más telep és általában valóságos forrongás észlelhető az ipar mezején. E tekintetben tehát az uj év kedvező auspiciumok közt indult meg.

Braun Sándor.

Helyi és vidéki hirek.

— **Helyettesités.** Szluha Dénes kir. járásbiró betegsége miatt a szombathelyi kir. törvényszék a járásbiróság ideiglenes vezetésére Szabó Imre szombathelyi kir. aljárásbiró urat bizta meg, aki a napokban már ideérkezett.

— **A sorozás eredménye.** A tegnapi sorozásnál a következők váltak be katonáknak: Az I. korosztályból Kleinrath Károly, Halper Antal, Steirits János, Lausch Károly, Palocsay Albin Tódor (mint egyéves önkéntes szolgál), Kappel János, Hocbecker István, Kratochwill Károly (katona-növendék Német-Ujhelyen), Lauringer Alajos, Lauringer Elek (a kettő ikertestvér), Böhm Kálmán, Spindelbauer Ferencz, Lederer István, Zatsek Ferencz, Kummer Pál, Stegmüller János (mint egyéves önkéntes szolgál), Hopp Lajos (póttartalékos), Fekete Ferencz. A II. korosztályból Glatz Lajos, Maitz Imre, Tompek István, Ecker József Vincze, Waisbecker Ede (egyéves önkéntességi igénye van, póttartalék), Schlögl Frigyes. A III. korosztályból Wölfl Wilmos Samu, Gaál József Mihály (póttartalék), Krötzl Ferencz (Svábfalu, póttartalék). Honvéd póttartalékosok: Groszmann János, Kurz Sándor és Spitzer Alfréd.

— **A sörház bérbeadása.** A helybeli sörház kibérlésére a kitüzött határidőre két zárt ajánlat adatott be a polgármesteri hivatalhoz. Az egyikben 316 frt 50 krt igértek évi bérül, a másikban 315 frtot s azonkivül mellékelőnyt. A csütörtökön tartott árverésen az utóbbi mellékfeltételeinél fogva czélszerübbnek és előnyösbnek tartatott s azért ez fogadtatott el. A bérlő eszerint Albrecht főherczeg mogyoróvári sörgyárának képviselője Frühwirth Ferencz, aki a sörházat Mór Vilmos helybeli nagykereskedővel kiadja albérbe, ha az árverést a városi képviselőtestület jóváhagyja.

— **Hernyózzunk!** Itt a záros határidő a fák lehernyozására. Aki még nem végzett, siessen, mert mulasztása pénzbüntetést von maga után. De meg aztán lesz mindenkinek annyi esze, hogy gyümölcsfáit nem teszi ki a hernyók prédájává, mikor vidékünkön a természeti viszonyoknál fogva ugyis ritkán van jó gyümölcstermés. A hernyózás, az bizonyos, egy kissé alkalmatlan munka, de kikerülhetetlen szükséges, és azért pontos keresztülvitele mindenkitől elvárható. Aki nem tesz eleget ebbeli kötelességének és a hatóság parancsának, fizessen büntetést.

— **Biciklistáink** megunván már a télnek huzovonáját, fölnyergelték vasparipájukat és kivonultak — kémszemlére. A kihevert paripák némelyikének eviczkélése persze fölfordulással végződött, ami azonban katonadolog — különösen rekrutánál. A biciklisták diszes csapatja a tavaszszal egy pár taggal szaporodni fog.

— **Helyreigazitás.** Lapunk mult számában egy fiatal tanitó esküvőjéről adtunk hirt, melyben a boldog vőlegényt, aki magát édes atyja, Horváth József velemi kántortanitó után szintén Horváth-nak irja magát, „Nagy"-nak neveztük. Nem sajtó, hanem tollhibából került **Horváth** helyett **Nagy** a szedésbe, ami mindenesetre hiba, de nem olyan nagy, hogy miatta nagy lármát csapjunk. Nagy mégis a boldogság Horváth Ödön csebi kántortanitó házában, mihez még csak azt kivánjuk, hogy az interpelláló „velemi Józsi" barátunk is rövid idő alatt nagy — — apa legyen.

— **A „kőszegi ált. takarékpénztár"** csütörtökön tartotta meg közgyülését, mely igen látogatott volt. Az elnöklő Mahortsich József igazgató meleg szavakkal emlékezett meg az intézet folyton növekedő forgalmáról és ennek folytán a kedvező üzletredményről, ugy hogy az intézetet a multban ért sulyos csapások daczára, az ma már nemcsak hogy kiheverte a bajt, hanem erősen és erélyesen áll meg, valaminthogy a folyton növekedő bizalom legjobb bizonyitéka annak, hogy az intézet nem csupán részvényeseinek, hanem a nagy közönségnek is tesz előnyös szolgálatot. Ezután előadta a forgalom adatait, melynek eredménye az: hogy a házértékből ismét egy nagyobb összeget levonásba irtak, a nyugdij- és tartalék-alapokat is gazdagitották, a részvényeseknek pedig 4 százalék jut kiosztásra. Az 50 fitos részvényeknek mai effectiv értéke 80 frt. A megürült aligazgatói állásra Riedl József, a felügyelőbizottságba ujolag Leitner Nándor, az igazgatóságba pedig szintén ujólag Stingl János, Szeybold Károly, Szeybold Kálmán urak választattak meg. — Felemlitésre méltó még, hogy az eddigi eredmény után itélve az 1890-iki forgalom a tavalinál még élénkebbnek igérkezik, aminek igazán csak örülni lehet.

— **Temető-kibővités** végett tett lépéseket a helybeli izraelita hitközség a városnál. A napokban egy bizottság járt künn a zsidótemetőben és ugy találta, hogy a kibővités iránt intézkedésre való még egyelőre nem forog fenn szükség.

— **Toronyóránk járása** olyan, mintha versenyre akarna kelni az egész világ óráival. A vasuton menők alig győzik bevárni a vonat indulását; a hivatalba, az iskolába járók meg elkésnek; és annak mind a mi toronyóránk az okozója. Aztán mondja még valaki, hogy nem haladunk az idővel!

— **Kisdedovói ügy.** A „Közlekedésügyi Kalauz" legutóbbi (5-ik) számában e lapnak orvosi körökhöz intézett felhivására „Hozzászólások a kisdedovódára vonatkozó törvényjavaslathoz" czim alatt dr. Waisbecker Antal helybeli orvos, ki a köszegi kisdedovó iránt évek óta nagy érdeklődéssel viseltetik, figyelemre méltó cikket közöl, melyet lapunk legközelebbi számában egész terjedelmében közölni fogunk.

— **Időjárásunk** elkedvetleniti a tavasz után vágyódó emberfiát. A lefolyt hét mindenfélével kedveskedett; széllel, fagygyal, hóval, jó adag porral; csak a legkevesebb idővel nem. Márczius elseje szél és hideg dolgában tul tett a hét minden napján, a hévmérő e napon 9-re esett.

— **Életunt férj.** Egy vándor-házaspár, olyan t. i., amely házalással tengeti életét, nem régiben Kőszegen való átutaztában meghasonlott, talán a bor mellett vagy miatta, amelyből férjem-uram a kelleténél többet talált inni. Miután ez utóbbi bánatát nem tudta a borba ölteni, a Gyöngyösbe akarta ölni önönmagát, a gubamalom felett neki menvén a fagyos viznek, melyben azonban csak a lába feje merült el. A jó feleség jajveszékelésére arra menő falusiak lábra állitották a jámbor önkivülkos-jelöltet, aki ezután a sváb malomnál mégegyszer próbált szerencsét. Ott sem sikerülvén szándéka, megnyugodott a balsorsban, csak a Gyöngyöst szidta, amiért annyi vize sincs, hogy egy ember életét kioltathatná. Lám, lám, mire nem jó a sekély viz!

— **Szörnyeteg nők.** Horváth Teréz toronyi illetőségü 19 éves hajadon anyának érezvén magát, magzata elhajtásához W. helybeli szülésznő segélyét vette igénybe. A szülésznőt, habár tagadja bünrészességét, és a boldogtalan leányt vizsgálati fogságba helyezték.

— **Fenyegető-levelek.** Lékáról kapjuk a hirt, hogy ott közkézen forognak a névtelen fenyegető-levelek, melyekben valami gazficzkó pressziót vél gyakorolni némely lágyszivü emberen. Hogy fenyegetésének némi nyomatekot kölcsönözzön, a tüzoltók multkori mulatsága alkalmával felgyujtott egy pajtát, megzavarván ezáltal nyugalmát az egész lakosságnak, mely azóta folytonos rettegésben van. A hatóság erélyesen nyomozza a jó madarat.

---

s László királyt fölkérte, hogy ha netalán Ivánnak és testvéreinek kegyelmet adna, térittesse meg velük a neki (Rudolfnak) okozott tömérdek kárt; vagy ha megbüntetni kivánja, e czélból igénybe veheti segélyét. Iván és testvérei ekkor sokáig daczoltak váraikban, de alattomban kikérték a pápa közbenjárását, melyre azután László 1279-ben visszafogadta őket kegyelmébe s nekik javaikat és biztositotta. Ez évben kelt, a vasvári káptalan által később (1328-ban) átirt osztálylevél, melyszerint Miklós és János (Iván) mester, Henrik fiai, *Bernstein, Lenca, Kőszeg Sz.-Vid* várak s azok tartozékaiban barátságosan megosztoztak, s melyből kitünik, hogy Kőszeget Iván tartotta meg. Két évvel később elnyeri a nádori méltóságot, s e magas kitüntetést avval hálálja meg, hogy ujra pártütővé lesz, sőt daczolni mer, midőn László király őt megbüntetendő, 1284 elején Borostyánkőt körülzárolja. A rettenthetlen ember ekkor a király segélyére sietó osztrák segélyhadat bekeriti, elfogja, s Albert osztrák herczeget kényszeriti, hogy vele békére lépjen; mire László király is távozni kényszerül Borostyánkő falai alól. Az Alberttel kötött békét ismét csak Iván szószegése bontotta fel. Ezt azután megsokalva, Albert végre 1289 tavaszán 15,000 fegyveressel a Német-Ujváriak majdnem minden határszéli birtokait (34 erődöt és községet) elfoglalta s magát Kőszeget szeptember végével kezdé ostromolni. A kölcsönös kegyetlenkedés tetőpontját érte el, midőn Iván 500 német fogolynak kezét-lábát vágatta le. Iván ugyanis e tette, s azon költött hire által, hogy Albert alatvalói föllázadtak, arra vélte ez utóbbit birni, hogy az ostrommal fölhagyva hazasiessen. De Albert nem tágitott; mit Iván látva, várából néhányad magával megszökött és e tette által Kőszeg töladását okozta. Főfészkének, Kőszegnek elveszte sem puhitotta meg Ivánt, akit elvetemedettsége annyira vitt, hogy az időközben Székesfehérvár felé közeledő uj királyt, III. Endrét letartóztatta s tőle kezeseket, váltságdijat s egyéb kedvező igéreteket zsarolt ki; a többi között azt is, hogy elvesztett birtokait a király szerezze vissza. A király később csakugyan visszavette az országtól elfoglalt s nagyobbrészt a Német-Ujváriak tulajdonát képező várakat s szavához hiven átadta a garázda családnak; de a hálátlan Iván 1292-ben többet magával már ismét a törvényes király ellen tör s azt a drávántuli részekben aljas módon foglyává teszi. Ismét csak nagy igéretek árán bocsátá ki körmei közöl a királyt, aki most már megsokalva allatvalójának ádáz tetteit, megfosztja ezt minden méltóságától s tegyvererővel közeledik Kőszeg felé a büntetés foganatositására. Az utolsó Árpád halála után Iván majd az egyik, majd a másik trónkövetelő mellé sorakozik, miközben roppant furfang mellett nagy vagyonra tesz szert. Igy a többi közt átcsapva a cseh Venczel pártjára, Károly Robertet, ki az ő meghivására jött az országba, 1300-ban Esztergomból elűzte, Esztergom várát elfoglalta s ezt kirabolva roppant nagy összegért átszolgáltatta Venczelnek. Később Ottónak ajánlatta föl szolgálatait és Károly Robert ellen harczolt még később is. Csák Máté mellett 1311-ben ő is kitüzte a lázadás zászlóját s az ellenségeskedést Vasvár megvételével kezdte meg, annál is inkább, mivel főkép az egyháziak ellen dühöngött és az osztrák herczeggel is volt viszálya, kinek csapatai Vasvárt épen megszállva tartották. Hatalmas tusa után elfoglalta a várost és várt s a polgárok, kik a templomba zárkoztak, a papság és egyáltalán mindenki ellen, ki a megvett helyen találtatott, a legnagyobb kegyetlenségel járt el, ugyannyira, hogy azokat, kik a templomba vették magokat, ott pörtöltette meg. Iván 1312 körül halálozott el, s igy már nem érezte a végcsapást, melyet Károly Robert király hadvezérei mértek később családjára. A Német-Ujváriakat jellemezve, azt mondja egyik jeles történészünk, hogy minden jó és rosz tulajdonságukat, harczi vitézségüket, szivós kitartásukat, ravasz ügyességüket alárendelék nagyravágyásuknak, amiért családuk története hitszegéssel, árulással, lázadással, felségsértéssel van átszőve.

A Garaynk a honfoglaló Dunyma-nem zárjadéka. IV. Béla alatt királyi adomány utján léptek Valkó földjére és Gara (most Gorján) helység birtokába, mely utóbbitól kölcsönözték nevöket. Egyikök, Pál macsói bán, egyuttal Szerém-, Valkó- és Bodrogvármegyék főispánja, 1320-ban kőszegi várparancsnoknak irja magát. Garay Miklós, a családban e néven a harmadik, 1385-ben jelen volt a horvátországi Gara és Diakovár helységek között lefolyt véres drámánál, midőn atyja, Miklós nádor, és nagybátyja, III. János, Erzsébet és Mária királyasszonyok védelmében elesett. Ő maga a veszélyből szabadulva 1387-ben macsói, s majd meg horvát bánná lett, s mint ilyen szerencsével harczolt atyja gyilkosai, Horváthy János és pártja ellen. Ekkor tájt (1392-ben) kapta némely birtokainak átengedése mellett két Kőszeg várát és fallal keritett várost minden jogaival és haszonélvezeteivel együtt Zsigmond királytól adományul. Mint kőszegi földesur számos jelét adta szeretetének a város iránt. Csinos templomot épittetett itt. A polgárok kárainak megtérítéseért közbenjárt a királynál. Távollétében ráparancsolt Vathy László várnagyára, hogy a polgárokat szabadalmaikban s egyéb jogaik gyakorlatában ne akadályozza. Rábirta a királyt, hogy a Németországba bort szállitó kőszegieket a soproniakkal szemben véde-

— **Levél Lékáról.** Febr. 24-én. Társadalmi életünk mondhatnám, hogy egyhangu s e felől irni nem is tudnék sokat, s még annyit is aligha, mint a mennyire a Sipos Ferenc által itt vasárnap, f. hó 23-án megtartott estély kapcsán alkalom kinálkozik. Jelentősnek mondhatom, hogy csekély számu s részben nem magyar ajku intelligenciánk révén — egyéb hátrányos körülmény daczára — Lékán egy magyar előadás sikerülhetett; ezt különben jelen esetben egyesek buzgalmának köszönhetni leginkább, kik tekintve a ritka körülményt, hogy magyar művész s előkelő tehetségü kereső tel Lékát, azon voltak, hogy az illető ne csalódjék meg a bizalomban, mely Kőszegről ide vezérelte, nekünk egy élvezetes estét szerzendő; és sikerült is a különben kis közönség szine-javát, kevés kivétellel, összehozni. Meglehetős számmal hallgatták a nem közönséges szinvonalu és szép előadást, melynek műsorába többek közt Arany „Tetemre hivás“ s Petőfi „Az őrült“ czimü költeménye; továbbá „Az udvarias ember“, „A légy“, „Desparnt ur“, „Szeretem a nőket“ czimü monologok voltak fölvéve. A közönség között voltak olyanok is, kik a magyar szót alig értik meg, s hogy ennek daczára megjelentek, dicséretükre válik. Ám kénytelen vagyok ez alkalomból megjegyezni, és sajnos, hogy ugy van, hogy társadalmi életünkön egy kis kellemetlen fagyosság uralkodtk, s ez annál visszásabb, minthogy annélkül sem sokan vagyunk. Számunk kicsinységét tekintve, helyén volna, ha érintkezéseinkben az összetartozóság érzete kerekednék a most némileg szétosztó ellentétek fölé, s ha társadalmi életünket derült összhangzatba hozhatnók. —**b**.—

— **Hirdetmények.** A soproni kereskedelmi és iparkamara február hó 15-éről keltezve a következő hirdetéseket teszi közzé: A nagyméltóságu kereskedelemügyi magy. kir. ministerium f. é. február hó 4-én 6472 sz. a. kelt leirata szerint megengedte, hogy Vasvármegye területéhez tartozó Vasvár községben a f. é. márczius 15., május 3. és augusztus 10-ére eső országos vásárok, ez évben kivételesen, s pedig márczius 17, május 5. és augusztus 11-én tartassanak meg. Mire ezennel felhivjuk az érdekelt körök figyelmét. — A nagyméltóságu kereskedelemügyi magy. kir. mininiszterium f. évi február hó 4-én 6471. szám alatt kelt leirata szerint megengedte, hogy Vasmegye területéhez tartozó Széplak községben a f. é. márczius hó 22-ére eső országos vásár ez évben kivételesen márczius hó 26-án tartassék meg. Mire ezennel felhivjuk az érdekelt körök figyelmét. — O nagymélt. a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur, f. évi január hó 9-én 64.408 sz. a. kelt magas leiratában külön felkéri kamaránk figyelmét a Táborszky Otto szerkesztősége alatt Budapesten megjelenő „Technologiai lapok“ czimü szakfolyóiratra. Miután ezen szakszerüen szerkesztett folyóiratnak gyárosaink és iparosaink hasznát vehetik, melegen ajánljuk azt azok pártoló figyelmébe.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Veszett eb** kóborolt nem régiben Nemes-Csó utczáin, mely szarvasmarhát, szárnyasokat, kutyákat mart meg; igy a többi között az ottani nagybirtokosnak. Weörös Istvánnak egy igen kedves, szép kutyáját. A megmart állatokat részint lebunkózták, részint lelőtték.

— **Gazdaasszonyt** keresnek egy helybeli tisztességes polgári házhoz. Bővebb felvilágositást a lap kiadóhivatalában nyerhetni.

Vegyes hirek.

— **A tablakerő városok** folytatják a harcot. Kolozsvárról mai napon indul küldöttség Budapestre. Győrött az ügyvédi kamara dolgozott ki terjedelmes emlékiratot, azt fejtve ki, hogy Győr minden tekintetben jogosabban tarthat igényt táblára, mint Szombathely. Marmaros-Sziget érdekében a megye készül sikra szállani s harminchat bizottsági tag már fölkérte a főispánt, hivjon össze rendkivüli közgyülést. Nagy-Váradon nagy értekezlete tartottak, mely kimondta, hogy küldöttséget nem indit ugyan Budapestre, de emlékiratot osztat ki az országgyülés tagjai közt. Ezen az értekezleten egyebek közt azt is bejelentették, hogy Szilágymegye nem Debrecen, hanem Nagyvárad mellett foglal állást.

— **A kir. tanfelügyelő** a következő elvi jelentőségi felszólitást intézte Német-Sároslak r. k. iskolaszékéhez. Kötelességévé teszem t. iskolaszéki elnök urnak, hogy ne mulaszsza el az 1879. évi ministeri utasitás 65 §-a értelmében a folyó évi márczius 3-án hirdetett tanitói állomás pályázatának eredményéről jelentését tenni. Egyuttal a pályázók névsorát és képességüket tanusitó okmányokat is bekivánom, hogy azokat az 1879. évi XVIII. t. cz. szempontjából megvizsgálhassam és csak ez alapon ejtettessék meg a törvényes tanitó választás. Hazafias üdvözlettel Szombathely, 1890. febr. 10-én. A kir. tanfelügyelő **Rill** s. k.

— **Uj főispánok.** A hivatalos lap a minap közölte király ő felsége legfelső elhatározásait, melyek szerint Kállay Zoltán orsz. képviselő Hevesvármegye, b. Bornemissza Károly orsz. képviselő pedig Szolnok-Doboka vármegye főispánjává neveztetett ki. Ő felsége egyuttal fölmentette báró Bánffy Dezsőt saját kérelmére a szolnok-dobokamegyei főispáni állástól, meghagyván őt Besztercze-Naszód vármegye főispánjának. — A két uj főispán közül báró Bornemissza Károly, eddig a magyar-láposi kerület képviselője, 1840-ben Apafáján, Tordamegyében szü'etett. Kezdetben katonai pályára lépett és mint cs. és kir. huszérhadnagy szolgált. Megnősülvén, gazdálkodott és élénk részt vett a közéletben. A főrendiház ujjászervezése után mint megválasztott tag tartotta meg helyét, de az 1887-diki választások alkalmával szabadelvüpárti programmal képviselővé választatott. Tagja az erdelyi katholikus statusgyülésnek. Kállay Zoltán, eddig a nagykállói kerület képviselője, 1856. aug. 1-én Szabolcsmegyében, Nagy-Kállóban született. Iskoláit Kassán, Lőcsen és Pozsonyban végezte, az egyetemet Budapesten látogatta s jogtudori oklevelet nyert. 1878-ban egy évig mint tiszteletbeli aljegyző Szabolcsmegyében, 1879—84-ig pedig mint miniszteri fogalmazó a közmunka- és közlekedési miniszteriumnál szolgált, 1884-ben főszolgabiró lett a nagy-kállói járásban és a kerület 1887-ben szabadelvüpárti programmal megválasztotta orsz. képviselőnek. A Házban több bizottságnak is tagja volt.

— **A fogoly Orleans herceg** Clairvauxban már nem fogja oly kedvetlenül tölthetni napjait, mint a párisi fogházban. Látogatókat csak külön hatósági engedélylyel bocsátanak be hozzá, étkezését pedig hozhatja ugyan kivülről, de az etlapját felülvizsgálják s holmi finom inyencségeket nem rendelhet meg. Igy hát a clairvauxi „rabkost“ nem lesz olyan válogatott, mint a párisi, melyért a herczeg naponkint átlag kilencven frankot fizetett, két hétre pedig 1500 frankot. Párisi lapok azt az élczet faragták, hogy a vendéglős számlája voltakép 1499 frank 55 centime volt, de a herceg 1500 frankot fizettetett ki, az Orleansok ismert bőkezüségével, a 45 centimet borravalónak ajándékozván a pincérek és szakácsok számára. E hirlapi trefával szemben a valóság az, hogy a korcsmáros ugyancsak meghuzta fejedelmi kosztosát, igy például egy adag nyulat 20 frankkal, a gyümölcsöt 15 frankkal számitotta fel sat. Luynes herczeg azt tanácsolta az ifju hercegnek, hogy ne fizesse ki a számlát, de a fogoly nevetve fizetett, mondván: „Csodálom, hogy nem tette még ide: kávé nem volt — 15 frank.“ A fiatal Orleans nem tudta, mikor fogják Conciergerie-ből elszállitani s már nagyon idegeskedett, hogy késik a kegyelem és hogy barátai annyit tüntetnek mellette. Az elszállitás napján, kevéssel lefekvése előtt, esti 10 órakor tudta meg hová viszik s a négyüléses zárt kocsi fél tizenkettőkor robogott ki vele a Conciergerieből.

— **Törvényjavaslat.** Baross Gábor kereskedelemügyi minister elkészült javaslatával, a melylyel a vasárnapi munkaszünet iránt megindult mozgalom sikeres megoldása remélhető. A javaslatot a napokban a keresk. és iparkamarához és az ezen törvénynyel érintendő szaktestületekhez véleményezés végett küldte meg. Ugyanez alkalommal közöltetett az illető testületekkel az a rendelet is, amely szerint a minister kijelöli azon iparágakat, a melyeknél a forgalomra, a község érdekeire és az iparnem természetére való tekintettel azon iparágak lesznek fölsorolva, a melyek sikeres üzésénél a folytonos ipari munka elkerülhetetlen szükséget képezvén, ezek a törvény alóli kivételre számithatnak.

— **Az ifjuság testi nevelése.** Mint emlitettük, az orsz. közegészségi egyesületben ciklusos előadások indulnak meg az ifjuság testgyakorlásának, tornázásának ismertetésére s a szükséges reformok megbeszélésére és előkészitésére. Az első fololvasásokat tegnap tartották. Markusovszky Lajos min. tanácsos elnökölt s az ülésen jelen volt Berzeviczy Albert közoktatásügyi államtitkár is. Dr. Finászy Ernő „A testi nevelés s francia középiskolákban“ cimmel tartott érdekes felolvasást. Szólt a francia középiskolákban divó tornatanitásról, katonai gyakorlatokról, uszásról, lovaglásról, majd az internátus kérdésével foglalkozott. Kiemelte, hogy a francia közoktatásügyi kormány nagyon sokat tesz a tornatanitás érdekében, s hogy Franciaországban a tornaoktatásnak egyöntetü szervezete van. A képesitett tornatanárok jól dijazvák, sőt nyugdijképesek is. A kormány főtörekvése oda irányul, hogy a testgyakorlatok tág tért foglaljanak el a középiskolai ifjuság nevelésében. Egyik főtárgya a középiskolai oktatásnak az egészségtan, melyet néhány iskolában már nálunk is tanitanak. A francia internátusoknál hiba, hogy némelyikben ezer benlakó is van, a mi természetesen a helyes nevelési rendszert lehetetlenné teszi. Valóságos iskolai kaszárnyák azok. Értekezése végén megismertette a francia magán-középiskolákban divó tornatanitást és általában az iskolai helyiségök berendezését. A tetszéssel fogadott értekezés után dr. Szuppan Vilmos „Az iskolai tornázásról és a testgydkorlás mai rendszereiről“ beszélt. Mind a két felolvasót megéljenezték. A közegészségi egyesület márczius hó 6-án artja legközelebbi ülését, melyen folytatni fogják a megkezdett ciklusos előadásokat.

— **A belga királyné balesete.** Henrietta belga királyné és leánya, Klementina herczegnő közelebb nagy veszélyben forogtak. A királyné leánya kiséretében Laekenbe kocsizott. Visszatérőben a lovak megriadtak egy gőzmozdony zakatolásától s vadul szágultak Brüsszel utcáin, ledobván a kocsist a bakról. Mikor a lovak neki mentek a kongresszus oszlopnak, ott összerogytak. A királyné és leánya megragadva a kedvező pillanatot, gyorsan kiszálltak a hintóból, s igy az ijedtségen kivül semmi bajuk sem történt. Bérkocsin tértek vissza a királyi kastélyba.

— **Bismarck herceg lemondása** hireit terjesztgették már napok óta Berlinből. Hogy a hetvenöt éves Bismarck a porosz miniszterelnökségtől szabadulni szeretne, rég nem titok s most csakugyan gondolt terve megvalósitására; de mint a legujabb táviratok bizonyitják, megint csak elhalasztotta alkalmasabb időkre. Arról, a mi a külföldet jobban érdekli: hogy a kancellár vissza akarna vonulni a külügyek vezetésétől is, szó sem volt. Ez csak a most lefolyt választási izgalmak egyik hirterneke. Épen a választások eredménye különben nagyon szükségessé teszi a tapasztalt régi kormányos maradását, mert most már számszerüleg is ki van mutatva, mennyire megváltozott a helyzet. A kormányt támogató kartellpártok a választásoknál összesen 2 és fél millió szavazatot kaptak, a különböző ellenzéki pártok együtt 4 és fel millió szavazatot. Ez utóbbiak közül legerősebb a klerikális centrumpárt 1,420,000 szavazattal, aztán a socialisták következnek, kiknek ezuttal már 1,341,000 szavazatuk volt, tehát 1887. óta 567,000-rel szaporodott a szavazatok száma. Az ellenzéki szabadelvü és néppártnak együtt is csak 1,270,000 szavazata volt.

— **Magyar pénzverés.** A magyar pénzügyminiszter a mult év folyamán összesen 2,344.971 darab arany és ezüst pénzt veretett, miudössze 4,898.270 forint értékben. Az uj pénzdarabok közt volt 1,974.397 darab ezüst egyforintos, 351,370 db. arany nyolczforintos és 19,204 db. arany négyforintos. Ugynevezett körmöci aranyakat nem vertek, váltópénzt sem. Az ujabb alkotmányos korszak kezdete óta mindössze 158.490,414 forint értékü magyar pénzt veretett, még pedig legtöbb ezüst egyforintos 93,051,613 darab; nyolczforintos (20 frankos) aranyat 1870 óta 5 592,752 darabot vertek 45.298.007 frt. értékben, négyforintos aranyat pedig 715.536 darabot 2,895.961 frt. értében. A „körmöci“ aranyak verése már évek óta szünetel. Pénzverő intézetünk most tudvalevőleg csak egy van, s ez a körmöcbányai.

— **Megkaptuk** a „Magyar Tisztviselő“ pénzügyi, jogi és közigazgatási szaklap legutóbbi számát, melynek tartalmából örömmel győződtünk meg, hogy ezen szaklap — mely már 11 éve áll fenn, — ugy az állami, mint a megyei és törvényhatósági tisztviselők és hivatalok pártolására minden tekintetben méltó. A lap ára egy évre 5 frt, mely összeg a lap kiadóhivatalába (Budapest, VII. kerület, Garaytér 4. szám) küldendő. Ismételve ajánljuk az érdekelt körök figyelmébe.

— **Minő gyógyszert használjunk?** Mindig olvant, mely már reg jónak bizonyult. Gyomor betegségek ellen leghathatósabbnak ismert Dr. Rosas életalzsama, mely szer Fragner B. gyógyszertárában Prágában kapható, s több mint 30 éve egész osztrák birodalomban általános dicséretnek örvend. — Kapható minden gyógyszertárban.

SÜKETEKNEK.

Egy oly egyén, ki igen egyszerü szernek köszöni 23 évig tartó süketségének és fülzúgásának gyógyulását, kész annak leirását német nyelven minden jelentkezőnek ingyen beküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Bécs XI., Kolingasse 4.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*
Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

Irodalom.

— **Kerelem:** Még a mult év végén szétküldöttem egy előfizetési felhivást „A jégkár ellen való biztositás és a károk becslése“ czimü műre. A munka a kitüzött időre megjelenvén, fölkérem azokat, kik előfizetési felhivásomat megkapták s talán gyüjtöttek avagy rendelni óhajtanak a munkából, hogy a „felhivást“ sziveskedjenek beküldeni. Kik az előfizetési iven rendelik meg a könyvet, még mindig hajlandó vagyok az ott kilátásba helyezett kedvezményt megadni. Különben bolti ára 1 frt. 50 kr. s ugy nálam, mint bármely hazai könyvárusnál megrendelhető.

Debreczen, 1890. Február hó. **Szücs Mihaly.**
gazdasági tanintézeti tanár.

— Kaptuk a „Közlekedés“ czimü, a közlekedési ügy összes ágait felkaroló s a kereskedelmi ministerium támogatásával havonkint megjelenő folyóirat januar havi füzetét. az ügyesen és szakértelemmel összeállitott füzet tartalma: I. A postatakarékpénztár uj üzletgáról. II. A vasutak államositása. III. Budapest központi táviró hivatalának jelene és multja (I.) IV. Gazdasági tevékenységünk. (E czikknek első részét átvettük lapunk mai számába). V. Helyi forgalom a levélpostánál. VI. Közlekedési szemle. Előfizetési ára bérmentes küldéssel egész évre 8 frt. Az előfizetési pénzek a szerkesztőhöz (Gömöri Lajos) vagy „Kilián Frigyes“ budapesti könyvkiadó czéghez küldendők be.

mébe vegye, valamint arra is, hogy az ország összes lakosainak megparancsolja, miszerint Kőszeg polgár- és vendégnépét vagyonában megkárositani, szabadságában korlátozni vagy azokat elitélni ne merészeljék, miután a kőszegiek csak saját birájuk s esküttjük előtt pörölhetők, és ha ezek biráskodásukban hanyagoknak mutatkoznánk, Garay Miklós nádornak, mint uroknak, vagy ez utóbbi tisztjeinek jelentendők föl. Egy más alkalommal Garay Miklós ismét arra figyelmezteti az ország várnagyait és adószedőit, hogy Zsigmond király a kőszegi polgárokat minden vám- és adófizetéstől fölmentvén, ezen szabadalmat tiszteletben tartsák. Leveleiben és okmányaiban mindig az „én kedves kőszegieim“-ről beszél.

De Garay Miklós az országnak és királyának is tett nagy szolgálatokat. Igy kiszabaditotta Zsigmond királyt siklósi fogságából, kezesül adván érte az országnak öcscsét, Jánost és fiát, Miklóst. Ekkor lett nádorrá. Nevezetes tényező volt az 1412-iki lengyel, az 1413-iki velenczei békekötésnél, mely utóbbinál a megalázott Velencze az ő ünnepélyes fogadtatására 1000 aranyat költött, és 200,000 aranyot fizetett Zsigmond királynak. 1417-ben a konstanczi zsinaton időző király helyett az ország ügyeit is ő vezette. Második, Czillei Annával kötött házasságával sógorsági viszonyba jött királyával, kinek 1437-ben bekövetkezett halála után nem sokára ő is elhunyt. Egyik fia és örököse, László, a későbbi nádor, az 1440-iki borzasztó tüzvész által elpusztult várost ujra benépesiteni szándékozván, az idetelepülőknek 8 évi adómentességet adott. Atyjától Ulászló király kőszeget ugyan elvette, de már 1445-ben azt ismét László birja, akitól a mondott évben Frigyes német császár foglalta el. Garay László nádor és macsói bán fiában, Jóbban, a Garayak nádori ága kihalt.

(Folytatása következik.)

Nyilt-tér.

Fehér selyemszövetet 60 krtól 7 frt. 65 krig méterenként (mintegy 2500 különféle szinben és dessinben) szétküld darab és végszámra porto és vámmentesen Henneberg G. udvari szállító gyári raktára Zürichben. Minták postafordultával. Levelekre 10 kr. porto váratik.

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egy-erü, könnyen beszerezhető háziszer mellőzésével gyors gyógyulást szerzett. „A Betegbarát" czimü kis iratban meg bizonyítékokat is találunk arra nézve, hogy meg hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadóintezete Lipcsében ingyen megküldi.

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.	sz. vegyes vonat II.III. oszt. kocsikkal		
	Budapesti idő.	reggel	d. u.	este.
--	Kőszeg ind.	5 15	12 04	6 10
6	Lukácsháza (m. h.)	5 29	12 17	6 24
12	Német-Gencs (m. h.)	5 46	12 35	6 41
18	Szombathely érk.	6 01	12 47	6 56
—	Szombathely ind.	6 45	3 30	7 15
7	Német-Gencs (m. h.)	7 01	3 46	7 31
13	Lukácsháza (m. h.)	7 18	4 03	7 48
18	Kőszeg érk.	7 31	4 16	8 01

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	8 frt. 60 krtól	8 frt. 80 krig.
Rozs	„	8 „ 25 „	8 „ 60 „
Árpa	„	6 „ 70 „	8 „ — „
Kukoricza	„	6 „ — „	6 „ 30 „
Zab	„	7 „ 70 „	8 „ — „

	frt.	kr		frt.	kr
Buzaliszt I. 100 kilo	15	50	100 kilo burgonya	3	—
„ II. „	14	40	Marhahus . 1 kilo	—	48
Rozsliszt I. „	14	30	Marha zsir	1	—
„ II. „	12	60	Disznóhus „	—	56
Buzakorpa „	5	—	„ zsir „	—	76
Rozs „ „	4	75	Borjuhus „	—	60
Köleskása „	11	—	Birkahus „	—	40
Dara „ „	16	90	1 méterről bükkfa	13	50
Árpa dara „	8	—	„ „ dorong	10	--
Széna „ „	2	80	„ tölgyfa	9	40
Szalma „ „	1	70	„ „ dorong	7	60

3040|88.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy **Reichmann Mária** férj. **Spieszné** végrehajtatónak **Reichmann Ferencz** végrehajtást szenvedő elleni 252 frt 80 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbiróság területen lévő **Mencsér**, illetőleg Borostyánkő határában fekvő a mencseri 83. sz. tjkvben A. I. 1—5. sor- és 81. házszámu 507 frtra becsült és 306 frtért megvásárolt Zsellérbirtokra, továbbá a borostyánkői 163 sz. tjkvben felvett 241. hsz 30 frtra becsült 5 frtért eladott erdőre mégis a borostyánkői 337. sz. tjkvben 236 a hsz. 70 frtra becsült 10 frtért megvásárolt egész szántó és legelőre ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1890-ik évi márczius hó 13-ik napjának délelőtti 10 órakor Mencsér és folytatólag Borostyánkő község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényczikk 42 dik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881-ik LX. törvényczikk 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1889-ik évi január hó 7 dik napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Saáry,
kir. aljbiró.

HIRDETESEK.

Ő cs. és kir. fensége
Albrecht főherczeg
sörfőzője
Magyar-Óvárott.

Kőszeg és környéke részére
a főraktár
Seybold Kálmán
a „Szarvashoz" czimzett vendéglőjében van, hol készletben tartatik
fris, kitünő sör
literenkint 20 kr.
hordónként 50 l. **5·25** frt.
„ 100 l. **10.50** frt.

A most uralkodó Influenza járványnál ajánlható.
Coniferen-Sprit
(Fenyő-illat.)

A legjobb és leghatásosabb levegő-tisztitó és festőtlenitő-szer a lakásokban, mely a friss, legüditőbb erdőszagot terjeszti szét a szobában.

Orvosi felügyelet mellett lesz készitve, az Eggenbergi vizgyógyintézetben Grácz mellett.

Ára egy üvegnek 60 kr. egy karton 3 üveggel pedig 1 frt 80 kr.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszertára, Királyuteza 12; Brázay Kálmán nagykereskedő IV. Muzeum-körut 23.

Kapható: Hajóson Martinovich József gyógyszerésznél; Kőszegen: **Kőszegi J.** könyvkereskedőnél; Lőcsén Duffek Frigyes gyógyszerésznél.

Egyenes megrendelések igy czimzendők:
Direction der Wasser-Heilanstalt
Eggenberg bei Graz in Steiermark.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta
a főtisztelendő és kegyes
„Benedek-rendü" szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondében.
Prior: Dom Magnelonne.
2 arany érem:
Brüssel 1880 — London 1881
A legmagasabb kitüntetések.

Feltalálatott: **1373-ban** Pier. Boursaud Prior által.

A főtisztelendő és kegyes **„Benedek-rendi"-ek fog-elixirjének** mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vizben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyitja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősíti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmüket ezen régi és hasznos készitményre felhivjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapittatott 1807-ben. **Bordeaux** 106 és 108, Rue Croix de Sequey.

Főügynök:

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszertárakban és gyógyszerárú- (droque) kereskedésekben.

Hirdetmény.

A szerdahelyi vadászterület
az 1890. év márczius 16-án
délután 3 órakor
hat egymásutáni évre
bérbe adatik.

Szerdahely, 1890. február 27-én.

Horvát István,
k. biró.

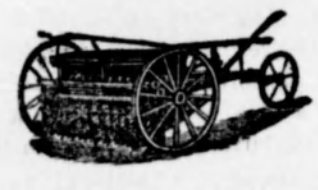

Forgató-gépeket,
kitünő és tartós minőségben
több évi jótállás mellett szállit
Umrath és társa
gazdasági gépgyára
Prága-Bubna.
Árjegyzékek kivánatra ingyen.
Kitünő bizonyitványok rendelkezésre állanak.
Raktára:
Budapest, váczi-utcza 60. sz. a.

Gyors és biztos segitség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elő-segitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus fölfőgés, vértolulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerévé lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Ellismerő iratok ezrei barkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.**

Védjegy.

Óvás! Hamisitások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett **„Dr. ROSA-féle életbalzsam"** minden üvecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain **„Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz" czimzett gyógyszertárból, FRAGNER B. Praga 205—III."** német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitő

FRAGNER B.

főraktárában, gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágában 205—III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszertárában a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

prágai általános házi-kenőcs

több ezer hálanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpulladásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; s a hol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéreti és kigyógyitja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelenczékben

Óvás! Miután a prágai általános házikenőczöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga érczszelenczére, melyhe töltetik, vörös használati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb számtalan próbatét által leghiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére **Egy üveg ára 1 frt.**

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.